

BIOGRAFIE Davida Abrama

Narodil se 24.6. 1957 na Long Islandu. Americký kulturní ekolog, filosof a akční umělec - trikový kouzelník. Ve své práci spojuje filosofickou tradici fenomenologie s environmentálními a ekologickými otázkami. Zakladatel a kreativní ředitel Alliance for Wildethics (AWE). Jako vypravěč příběhů a kouzelník žil a pracoval s domorodými kouzelníky v Indonésii, Nepálu a v Severní a Jižní Americe. Za svou knihu *The Spell of the Sensuous* (1996) obdržel Lannanovu cenu za literaturu faktu (1997). Svoje eseje o kulturních příčinách a důsledcích ekologické krize publikoval v časopisech *Orion*, *Environmental Ethics*, *Parabole*, *Tikkun*, *Wild Earth*, *Resurgence*, *The Ecologist* ad. a v celé řadě antologií. České překlady jeho textů vyšly v časopisech *Sedmá generace*, *Ekolist* a v kulturním týdeníku *A2*. Je nositelem řady ocenění, například od společností Rockefeller a Watson. Jeho myšlenky mají hluboký vliv na environmentální hnutí nejen v Severní Americe, ale také v Evropě a Jižní Americe. V roce 1995 ho časopis *Utne Reader* zařadil mezi stovku současných vizionářů kteří dnes mění svět.

David Abram vyrůstal na Long Islandu mezi bažinami a úzkými zátokami, které se vinou pobřežním předměstím. S praktikováním trikového kouzelnictví začal ve svých deseti letech, což podnítilo jeho trvalou fascinaci percepcí. V roce 1976 začal pracovat jako „domácí kouzelník“ v Alice's Restaurant v Berkshires v Massachusetts a brzy na to během svých studií psychologie vnímání na Wesleyan University v Connecticutu prováděl kouzelnická vystoupení v klubech po celé Nové Anglii. Studia na univerzitě na rok přerušil a vydal se na stipendijní cestu po Evropě a středním Východě jako pouliční kouzelník; několik týdnů strávil v Londýně, kde pod vedením Dr. R.D. Lainga zkoumal možnosti využití trikového kouzelnictví v psychoterapii. Úspěch této práce v něm probudil zájem o zapomenutý vztah mezi lidovým lékařstvím a magií, jenž se stal tématem jeho grantu, který ho v roce 1980, po ukončení studií na Wesleyan University (obdržel titul bakalář umění za obhajobu tezí o fenomenologii percepce), přivedl do jihovýchodní Asie - nejprve na Srí Lanku a do Indonésie a později do Nepálu. Jako uznávaný kouzelník iluzionista se vypravil mezi tradiční domorodé kouzelníky a šamany, což mu otevřelo přístup k hlubšímu poznání charakteru jejich práce a obecně k poznání povahy vnímání a světového názoru animistické kultury. Tato zkušenost měla pro Davida Abrama zásadní význam. Učení u kmenových šamanů neobyčejně prohloubilo jeho vlastní smyslové vnímání, znamenalo pro něj skutečné probuzení do mystéria živého, *více než lidského světa*. Odkrylo mu zapomenutý ekologický potenciál smyslové percepce. Abram zjistil, že tradiční šaman je především prostředníkem mezi lidským společenstvím a rozsáhlejší přírodní sférou, který se stará o jejich vzájemně vyvážený vztah a až na druhém místě léčí.

Po svém návratu do severní Ameriky začal Abram studovat přírodní historii a ekologii, zatímco dále pokračoval ve svých kouzelnických vystoupeních v Kanadě a v USA. Jeho mnohokrát přetištěný esej *The Perceptual Implications of Gaia (Perceptuální důsledky Gaie)*, který napsal v roce 1984 během svých studií v Yale School of Forestry, mu otevřel cestu do vědecké komunity. Zamýšlí se v něm nad souvislostmi mezi fenomenologií a psychologií vnímání a vědeckou hypotézou Gaia geochemika Jamese Lovelocka. Brzy na to se s Lovelockem i s bioložkou Lynn Margulisovou osobně seznámil a společně nimi přednášel v Británii a v USA. V 90. letech soustředil Abram svou pozornost na zkoumání rozhodujícího vlivu jazyka na lidské smysly a na naši smyslovou zkušenost země kolem nás, které shrnul ve

své disertační práci *Inconceivable Earth (Nepochopitelná země)*, za níž získal v roce 1993 doktorát filosofie na State University of New York ve Stony Brook.

Filosoficko-literární úvahy Davida Abram ovlivnila jeho práce s domorodými lidmi, stejně jako americká tradice psaní o přírodě, jejíž počátky jsou spojeny se jmény Henry Davida Thoreaua, Johna Muira či Walta Whitmana. Zásadní impuls pro jeho filosofickou práci znamenalo dílo francouzského fenomenologa Maurice Merleau-Ponty. Abramovy úvahy byly formovány rovněž jeho osobními přátelstvími s význačným jungiánským psychologem Jamesem Hillmanem a s radikálním společenským kritikem Ivanem Illichem, stejně jako jeho úctou k americkému básníkovi Gary Snyderovi a esejistovi a rurálnímu básníkovi Wendellu Berrymu. V roce 1988 ekolog Paul Shepard pozval Davida Abram, aby ho dočasně zastupoval jako hostující profesor ekologie a přírodní filosofie na Claremont Colleges v Kalifornii (1989). Od té doby uspořádal David Abram řadu seminářů na univerzitách v USA i v Evropě, zatímco si podržel nezávislost na institucionálním akademickém světě. Byl například hostujícím profesorem na Pennsylvania State University (1989, na pozvání Ivana Illiche), na Wesleyan University v Connecticutu (1992-93), na University of Oregon v Eugenu (1997), na Schumacher College (1997, 1999, 2001) a na Duquesne University (2006), odborným asistentem na Univerzitě v Kansasu (1993-94), a také stipendistou Centra pro teoretická studia Univerzity Karlovy v Praze (1999). Jeho myšlenky byly při několika příležitostech (někdy až vášnivě) diskutovány na stránkách akademického časopisu *Environmental Ethics*, věnovaného otázkám environmentální filosofie (viz. Bibliografie). Abramova kniha *The Spell of the Sensuous – Perception and Language in a More-than-Human World* (1996) se setkala s výrazným ohlasem a řadou odborníků je považována za přelomové dílo současné ekologické filosofie a etiky. V roce 2001 sponzorovalo New England Aquarium a Orion Society rozsáhlou veřejnou debatu mezi Davidem Abramem a význačným biologem E.O. Wilsonem ve Faneuil Hall v Bostonu, která byla věnovaná úvahám o vědě, etice a budoucnosti environmentálního hnutí; z této diskuze vzešel Abramův známý esej *Earth in Eclipse*, který byl publikován v několika verzích. V rámci "Světového týdne životního prostředí" vyhlášeného Spojenými národy pronesl Abram v létě 2005 v San Franciscu pod mohutnou sekvojí Johna Muira klíčový projev k 70 starostům největších měst světa. V roce 2006 založil The Alliance for Wild Ethics (viz. Aliance pro divokou etiku), která usiluje o proměnu současné kultury, spojenou s komplexní reintegrací lidských společenství do bioregionů. David Abram žije se svou ženou Grietje Laga a dvěma dětmi v severním Novém Mexiku v Santa Fe na okraji Sangre de Cristo mountains; k tomuto místu ho poutá jeho vášnivý zájem o mezidruhovou komunikaci a o oživení orální kultury.